

Elżbieta Sarnowska

"Problem tolerancji w Europie w drugiej połowie XVII wieku. Arianie polscy - Bayle - Locke", Zbigniew Ogonowski [w:] "Wiek XVII - Kontrreformacja - Barok", Wrocław-Warszawa-Kraków 1970 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/40, 126

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) NATONSKI Bronisław: Szkolnictwo jezuickie w Polsce w dobie kontrreformacji. W: Wiek XVII - Kontrreformacja - Barok. Prace z historii kultury pod redakcją J. Pelca. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków 1970. IBL PAN. Studia Staropolskie. T. XXIX, s. 309-337.

Studium przedstawia system nauczania stosowany przez jezuitów, ich stan liczebny w Polsce (w l. 1564-1649), pochodzenie społeczne, dążenia do otwarcia własnego uniwersytetu oraz typy szkół, ich liczbę, personel nauczycielski i liczbę uczniów. Prezentuje pochodzenie społeczne młodzieży oraz omawia system szkolny, studia wyższe i metody nauczania.

W.K.

BF/40

(II) OGONOWSKI Zbigniew: Problem tolerancji w Europie w drugiej połowie XVII wieku. Arianie polscy - Bayle - Locke. W: Wiek XVII - Kontrreformacja - Barok. Prace z historii kultury pod redakcją J. Pelca. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków 1970. IBL PAN. Studia Staropolskie, T. XXIX, s. 255-274.

Praca omawia doktrynę tolerancji, ukształtowaną w środowisku arian polskich, reprezentowaną zaś w sposób stosunkowo pełny przez traktaty Crella, Szlichtynga i Przypkowskiego. Wyróżnia dwa aspekty analizowanej doktryny: filozoficzno-religijny oraz polityczny. Rozważając z kolei stanowisko, jakie wobec problemu wolności religii zajęli Bayle i Locke (uchodzący w drugiej połowie XVII w. za najwybitniejszych ideologów tolerancji), autor dowodzi, iż w głównych założeniach jest ono identyczne ze scharakteryzowanym uprzednio stanowiskiem arian.

E.S.

BF/40